

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egész évre . . . 28.— korona.
Fél évre . . . 14.— korona.
Negyed évre . . . 7.— korona.
Egy hónapra . . . 2.40 korona.

VIDEKEN:

Egész évre . . . 32.— korona.
Fél évre . . . 16.— korona.
Negyed évre . . . 8.— korona.
Egy hónapra . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 92.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, július 25.

Előörsi csaták

a Dnyesztvertől északra.

Olaszok hat támadását vertük vissza.

Budapest, július 24. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

A helyzet változatlan. A Priskop nyeregtől északra emelkedő magaslaton és Wolhyniában, Lobacewkanál az oroszok támadását visszavertük. Keletgaliciában a Dnyesztvertől délre ellenséges csapatok közeledését tüzersegünk tüzelése megghusította. A Dnyesztvertől északra előcsapataink sikerrel végezték éjjeli rajtaütéseket.

Olasz hadszíntér:

A Val-Suganától délre és Paneveggio és Pellegrinó területen az ellenség állásaink ellen intézett neves támadásait teljesen eredménytelenül tolytatta. A reggeli órákban a Cima Maorától kezdve a határgerinc mentén, több olasz zászlóalj két ízben támadásra nyomult előre. Az ellenségnek mind a két ízben a legsúlyosabb veszteségekkel kellett menekülnie. A Monte-Zabió területén a délelőtti folyamán az olaszok négy előretörése megghusult. Délután az ellenség még kétszer megismételte az arcvonalunk északi szárnya elleni előretörését, ismét legsúlyosabb veszteségeivel visszavertük. A Paneveggiótól északra és délre emelkedő magaslatokon három támadást vertünk vissza. Az éj folyamán még két támadás, amelyek egyikét Fedaja, másikát a Pellegrinótól délre emelkedő magaslatok ellen intézték az olaszok, tüzelésünkben összeomlott. A karintiai és Isonzo arcvonalon nem volt jelentősebb esemény.

Délikeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren:

Egy tengeri repülőrajunk ma éjjel San-Giorgió di Nogaróban, Gorgoban és Montalconóban katonai tárgyakra nagy hatással nehéz, könnyű és gyújtóbombákat dobott. Több nagy tüzet észleltünk. A repülőök leghevesebb lövetésük ellenére mind sértetlenül visszatértek. **Májó asztronausz.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Longuevalból kiverték az angolokat.

Berlin, július 24. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Amint kiderült a Thiephol—Guillemont elleni tegnapi angol támadásokat tizenegy angol hadosztály részei hajtották végre, amelyek közül többet hirtelen más arcvonalokról szedtek össze. Az ellenség tegnap az egész vonalon csak egyetlenegy előnyt ért el, amelyet még nem tettünk jóvá: azt, hogy Pozieres egyes házaiba benyomultak és ezt rendkívül súlyos véres veszteségekkel kellett megfizetnie. Longuevalból a douamonti dicső brandenburgi gránátosok hatalmas ellenlökése kivetette az ellenséget. Guillemonttól délnyugatra egy kavicsbányából, amelyben az ellenség egy ideig befeszkelte magát, három tisztet és egyszaznegyvenegy

főnyi legénységet szállítottunk be sebesületlenül. A Sommetól délre kisebb francia vállalkozások Soyecourt-nál és Vermand-Auvillasiól nyugatra tűzünkben megghusultak. A tüzersegi harcok csak átmenetileg lanyhultak el. A július tizenötödike óta folyt harcokban az eddigi megállapítások szerint hatvannyolc géppuskát zsakmányoltunk. A Maastól jobbra a két tüzerseg harca több ízben igen hevesse fokozódott. Gyalogsági tevékenység itt nem volt.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal északi részén és Bothmer gróf tábornok hadseregénél járőrharcokon kívül nem volt esemény. Berestekótól északnyugatra az oroszok erős támadásait teljesen visszavertük.

Balkán hadszíntér:

Változatlan. **Legfelsőbb hadvezetőség.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Sassonov megbukott.

(Stürmer a külügyek vezetője.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

Pétervári. Sassonov külügyminiszternek visszatérése iránt előterjesztett kérésemet ellagadtuk. Stürmer miniszterelnököt és belügyminisztert külügyminiszterre nevezték ki. A minisztertanácsban ezután is ő fog elnökölni. Chvoostov igazságügyminisztert belügyminiszterre, Makarov volt belügyminisztert igazságügyminiszterre nevezték ki.

Pétervári. A cár leiratot intézett Sassonovhoz, amelyben elismerését fejezi ki buzgalmaért s kiemeli, hogy a külügyminiszter igazságszerzetétől és hazaszeretetétől átnatva mindig tiven teljesítette császári urának rendelkezéseit. Azzal végződik a car leirata, hogy nagyon sajnálja, hogy Sassonov betegsége miatt kénytelen állásától megválni.

Budapest. A „Pester Lloyd“-nak Bécsből jól értesült helyről a következőket jelentik: Sassonow lemondása mindenestre mint örvendetes tény könyvelhető el. Sassonow egyike volt azoknak, akik felidéztek ezt az óriási háborút. Angliának kimondott bizalmi embere volt Oroszországban és bizonyos mertekben a cári udvarban az angol politikai ideák képviselője volt. Már ez is feljogosít bennünket arra,

hogy lemondását fontos eseménynek tekintsük. Feltűnő, hogy Sassonow hirtelen megbetegedése és lemondása közvetlenül az utolsó koronatanács után következett be. Feltűnő még az is, hogy akkor történt meg ez a lemondás, amikor az új orosz offenzíva a tetőpontjához közeledik, vagy már amikor elérte azt. Ha ilyen időpontban a külügyminiszter személyében változás áll be, az annak a jele, hogy valami nincsen rendben. Hogy ebben a lemondásban a japán-orosz szerződés közrejátszott-e azt egyelőre nem lehet megítélni. Megbízható forrásból származó hírek szerint Svédország és Oroszország közti viszony kiélesedése, melyért nem csekély részben Sassonow a felelős, szinten hozzájárult bukásához.

Ami utódjának, Stürmernek személyét illeti, egyelőre tartózkodásnak van helye az új külügyminiszter politikai irányzatának megítélésében. Stürmer a háboru előtt előbb kizárólag udvari hivatalokban, azután pedig kizárólag csak belpolitikailag működött. Oroszország külpolitikája tekintetében e pillanatban nem lehet tudni, hogy Stürmer folytatni fogja-e Sassonow politikáját. Bizonyos e kérdésre nézve rendkívül nagy

mértékben irányadók a cári udvar körüli befolyások, melyek sokkal többet jelentenek, mint a külügyminiszter személye. Egyelőre, minden-

esetre jobb, ha a miniszterváltozás-hoz nem tűzünk túlságosan vérmes várakozásokat a béke tendenciája tekintetében.

Aradi szemtanu a Novara újabb hőstettéről.

(Elfogott olasz tengeralattjáró.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A hivatalos jelentés után a napokban részletesen beszámoltunk Horthy Miklós sornajóhadnagy parancsnoksága alatt működő Novara hadinajónak nagyszerű hőstettéről, arról tudnillik, hogy ez a csatahajónk dicsőséges tetteit szaporítva az elmúlt hetekben öt angol najót küldött a tenger tenekére.

A Novara újabb hősi cselekedetéről érdekesen számol be Zima Lóránd népfelkeltő főhadnagy, az aradi kereskedelmi és iparkamara második kára, aki a feleségéhez írott leveleiben Lortay Miklós legendás hajójáról a többi között a következőket mondja el:

A t. n. 9. hivatalos jelentésben szerepelt a Novara, amely udvalövő-

leg a szorosban ágyulövésekkel elsüllyesztett öt angol najót. Már irtam neked, hogy ezen a napon kint voltunk a tengerparton s ha jól emlékszem, azt is megírtam, hogy láttunk egy négy kémenyes hadinajót hazatérni. Ez a Novara volt, a mely épen arról az igazán jól végzett kirándulásról tért haza reggel 7 órakor, három tengeralattjáró kíséretében. A Novarát egyébként közlőnk is ismerjük a kattarói öbölből. Amikor minket elhagyott a hajó és a-i kikötő fele haladt, egy olasz tengeralattjáróval találkozott; rálőtt — mi a parton voltunk még a lövéses idején — a tengeralattjáró el akart sülyedni, de nem birt, (bizonyosan valami gépaavar következtében) s erre a Novara elfogta és bevitte az öbölbe.

Nem változik

a barna kenyér ára.

(Drága lesz a nullás liszt. — Nem szabad főző lisztből kenyeret sütni.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 24.

Arad város tanácsa ma délelőtt Varjassy Lajos polgármester előkielentéssel tartott rendkívüli ülésében az új liszt árak megállapításának kérdéseivel foglalkozott. Az igaz, hogy a gabona rendelet már július 15-én életbe lépett és ennek megjelölésén az új liszt árakat tulajdonképpen minden nap meg kellett volna állapítani, de nagyobb károsodás a várost nem éri, mert amikor az utóbbi napokban a pékeknek a lisztet kiadta figyelmeztette őket arra, hogy ha időközben magasabb lisztárak lépnek életbe, akkor pótlólag kötelesek lesznek a díterenciákat megtéríteni a városi lisztközpontra. A ma megalkotott liszt tarifa július 20-ki érvénnyel kerül nyilvánosságra, tehát csak az a mennyiséget kell majd drágábban megfizetni a városnak, amelyet a város élelmiszer üzemei detailban adtak el. Ezt a kvantumot már a város is magasabb áron volt kénytelen érvényre.

A tanács a gabona maximális árát megállapító kormányrendelet alapján kimondta, hogy a kenyérliszt árát nem változtatja meg s az a jövőben is 44 fillér marad.

Ezzel szemben azonban jelentékenyen magasabb lesz a nullás liszt ára. Tavaly 79 koronára vásárolta a város nagyban ezt a liszt fajtat, míg most 95 koronára kerül. Ezen a város nozzászámtja a 6 percent polgári hasznót, valamint kilonára egy fillért, tehát mértékünkint egy koronát a liszt és kenyérgyegyek költsége mellett. Ez kitevőre 97 koronára 82 fillért ami a tanács 93 koronára egészített ki azzal az indoklással, hogy a kenyérlisztet változatlan áron adja. A detailban 1 korona 2 fillér lesz a nullásliszt ára.

A főzőliszt eddig 52 fillér volt, a város most 59 fillérről kapja, nagyban 61, kicsinyben pedig 64 fillérről aratja.

A lisztárak alapján ezután a tanács megállapította az új lisztből készülő kenyerek az árait is. Ismét arra az elvi állappontra helyezkedett, hogy egy kiló kenyér nem lehet drágább, mint egy kiló liszt, mert szakszerűen be van bizonyítva, hogy a barna lisztből készült kenyér legalább harminc százalékkal súlyosabb, mint ugyanolyan mennyiségű liszt. A kenyér ára tehát lesz: nagyban 44, kicsinyben 48 fillér. Főzőlisztből tulajdonképpen kenyeret sütni nem lenne szabad, mert visszaélésekre adhat alkalmat. A tanácsnak intenciója is, hogy a pékek ne kapjanak lözönstet csak a vegyesek esetén. Ha tehát erre kerülne a sor, akkor a kenyér ára lesz nagyban 61 fillér, kicsinyben 66 fillér (volt 51—54) fillér. A nullás lisztből sült kenyér ára lesz 62 fillér nagyban, kicsinyben 106 fillér.

Kimondta a tanács azt is, hogy a kenyéren olvasatlan feltüntetendő, hogy az milyen lisztből készült, továbbá az ár mindig a sült, nem pedig a tészta állapotára érvényes. Szóba került az a körülmény, hogy a frissen sült kenyér súlyosabb, mint a kihűlt és ezért a közönség bizonyos percentig veszteséget szenved a fogyasztásánál. Minthogy azonban a sütőiparban beállt új rend lehetővé teszi, hogy a pékek oly korán kezdjék a munkát, hogy a közönség már reggel hat órára kintül kenyeret kapjon, a tanács ezen az állapoton nem tud változtatni. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közvetlése révén a pékek ugyan ennek azzal a jogukkal, hogy a sütés kezdetét reggel öt órára kerjék, azonban ez sem változtat sokat a helyzeten, mert akkor a közönség egy órával korábban megy a pékhez a kenyérért.

Itt említjük meg, hogy a Hadi Termény részvételársaság ma kiadta aradnak a 32 vagon lisztet de már az új liszt adja.

Halottak rapportja.

Írta: Luégi Barzini, a Corriere della Sera haditudósítója.

Arad, július 24.

A tiszték „papá”-nak nevezték. Generális volt, büszke, — sötét — akaratörő tanuskodó arcu, amelyről energia és határozottság volt olvasható, s amelyen az összehuzott szemek alatt a jószág tükröződött. Es most halott. Egy találmára küldött gránát érte az erdőben.

Sorakozva várják a katonák. Nem volt idejük, hogy bevarják a szakadásokat, melyeket ruháikon az osztrák-magyar drótakadályok tűskái szakítottak, jönnek, amint a munkától felkeltek, egy kissé kopottan, piszkosan, mert nincs víz, hogy a könyök és térd fölőit kimosassák, de nincs is víz, amely azokat többé kimosnassa. Teljes hadifelszereléssel jönnek, magarapokolt torniszterrel, mely ugyancsak megtuzza a szíjat. Némelyiknek vérző és sebes a keze, az ellenséges tűskésdrótok nemcsak az uniformist tépték meg. A csapatok előtt egy sovány, éles tekintetű tiszt áll, a halott leendő utódjával kiszemelt őrnagy, aki épen most avasait brigádkommandóssá.

Egy teher automobil közledek pötyögve és rázósan. A halottas kocsi.

Megáll. Hat tiszt hozza a koporsót, leteszik a sziklás talajra, egy koszorút helyeznek rá tenyőre ágakból, amelyeket a terró küzdelem helyéről, a kis erdőből hoztak. A sok esőtől csaknem csupaszra vert kaszálók, az egybegyűlt ezredek összes kaszálói, najtanak e fölő. A csapatok a fegyverrel tisztelgnek.

Mély hallgatás.

Nem hallható más, mint az ágyuk bömbölés, az explosió dörgő és messze hangzó echnója és a neves lövedékek sűrítő jajgatása, amelyek a mélyégesen két levegőt át határos görbékkel rajzolják. Csupaszon, szárazon, komoran és ucalodva nyulnak föl a zordon sziklafalak a sötét tenyőerdőkből, amelyek mintegy nehez szörme fedik az egész táj tetét. Folytattik sajtóságosan és különösen alakult hegyesúcsok, a természetnek sötét és imponáló kathedrálisai.

Minden csendes és mozdulatlan. A csapatok tömege egy hangra figyeli, mely a hegy vadon fémmel teit esőndjen át lebeg. Egy tiszt a generális hullája mellett a brigád halottjainak nevét kiáltja.

Es amint az elesett tiszték nevei egymásután elhangzanak, úgy hangzik, mintna ünnepléses raportra szólítanak a halottakat. Es köröskörül mintna életre kelnének, csaknem megérinthetjük őket, mind-mind, akik valaha e katoná alatt szolgáltak és most már csak az emlékezetben élnek. Minden névnel kitör e vitáz férfiak szívéből egy szó, mely hangtalanul, de azért nem kevésbé észrevehetően jelent: Itt! messze-messziről való hangok ezek, amelyek a Mrzi-ről jönnek, a veigarutni magasairól, a Monte-Baldórról, a Monte Zebórról, s némelyik ezek közül tisztább és életteljesebb, a léthez még közelebb áll, míg a másik tavolabb, minna eltájejtottuk volna. A Monte-Cabioról ide hangzó zongorás mutatja, hogy a csatározásnak meg nincs vége. Jól lehet nagy veszteséget szenvedtek, a Cebió brigádja minna veszteség ellenére is megjelent. Szabályszerű időközökben zudulnak még mindig az ellenséges lövedékek a causra, amelyet mi visszatoglatunk, elvesztettük, ismét visszatoglatunk és ismét elvesztettünk. Minden oldalról ágyutüz alatt végre is az erdőbe kellett visszavonulni. Oha, aho! a generális a

granát találta. Környezetének összes tagjai ugyanattól a gránattól sebesültek meg. Halványan, megindultan, lézas szemekkel, egész fejét átköve, nyakát és vállát páncél között tartva áll egy katonától megálmásvoltan az adóját a halott koporsója mellett. Nem tudott a kórházba maradni, hasonlóképpen megsebesülve, fejkötött karral int a tábori lelkes csapatokat, hogy a generális utódjának engedelmességet adjanak, úgy, mint az elhunytak engedelmességet. A katonák sírnak. Rajuk néz a pap és emelkedett hangon szól: Sírjátok csak katonák! A szemek, amelyek az ellenség szívébe nétek, bátran sírhatnak. Szabad sírniok. Nekik nem fogja sorri ezt gyöngegy gyanánt fel írni.
Az uton végig, amerre csak ellát a szem, vonul a halottas menet.

gedelmességet, úgy, mint az elhunytak engedelmességet. A katonák sírnak. Rajuk néz a pap és emelkedett hangon szól: Sírjátok csak katonák! A szemek, amelyek az ellenség szívébe nétek, bátran sírhatnak. Szabad sírniok. Nekik nem fogja sorri ezt gyöngegy gyanánt fel írni.
Az uton végig, amerre csak ellát a szem, vonul a halottas menet.

leg alakítsa át, mert a társulathoz képest az nagyon gyöngye, Zerkovics Radoff pedig az operette előadások rendezését vette szívére. A dramai előadásokkal teljesen megelégedhetett a közönség, mert azok rendezése elég jó volt és mainig megfelelő volt a kiállításuk, de szeretné, ha az operettek rendezésére nagyobb gondot fordítana az igazgatóság. Új díszletekkel kellene gazdagítani az operette előadások színvonalát. Különösen a táncok betámasztásánál egy-egy új produkció nagyon emelné az előadások értékét.

Varjassy Lajos polgármesternek az a megjegyzése, hogy a társalgási szerepeket ne bizza az igazgatóság kiegészítő sílőszerekre, mert azok többnyire nagyon gyöngítik az előadást.

A színház igazgató kijelentette, hogy a férfiszemélyzet összeállításánál nagy nehézségeket kellett leküzdenie. Az idén is hiányzott a társulathoz pár férfi tag és e miatt ritkán a kisebb szerepekre a férfiak egyes tagjait kellett felhasználnia. A rendezés tekintetében pedig mindent meg fog tenni, hogy a közönség igényei ki legyenek elégítve.

* Rajnai Gábor „Faun"-ja. Knöslich darabjának a sikere elválaszthatatlanul összerótt a Rajnai névvel. Darab és színész itt egymásra talált. El sem tudunk képzelni magasabb szövetséget, mint az a társulat. Ez az oka annak, hogy sem Budapesten, sem a vidéken nem tiszteik ki a Faunt — Rajnaival annyiszor, amennyiszor a közönség megégni ne szeretne. A darab poézisa, szarkazmusa, találó humorja ép annyira vonzó, mint az előadó művészi fizikai és művészi stílusmestere a harmóniának. Sokkal egy díszlet hangja egy bizonytalan lépés. Nyitott szemmel és művészi bizalommal jár a szerep meredélyeinek szélén és a biztonság érzését a publikumának is át tudja adni. Művészi fejlődése a Fauntól indult el, de azt hisszük mindjárt itt is szökött a legmagasabbra. A közönség nem fogyott ki a tapaból. Rontotta azonban a hangulatot egynehány apróság, amelyeket még a nyári kriuka sem hagyhat szó nélkül. A szereplőknek ügyelni kellene arra, hogy azokat az idegen szavakat, neveket, kifejezéseket, amelyeket többen-többször hangoztathatnak, lehetőleg egyöntetűen mondják ki, mert mi hívei vagyunk ugyan a művészi egyéniségnek, de nem a hibák, hanem az erények csillogtatásában. A világosító szintén egyéniség: akkor világít, amikor ő akar, nem pedig amikor előírják neki. Rendesen akkor van sötét, amikor világosnak kellene lenni és megfordítva. Végül, ha egy szereplő megigéri a közönségnak, hogy lelévi a lámpát, hát szeretettel kérjük, nulljon le a lámpa és ne álljon ott tovább is a karzat gaudiumára. S mindez akkor, mikor vendég van? Vagy talán a nyár — expiálja ezeket a hibákat is? Lehet! Akkor csak annyit még, hogy ügyesebb direktort keresve sem lehet találni Szendrőre, aki hetek óta minden ügynevezett „színházi rossz nap"-ból ünneppapot csinált. Tessék csak utána nézni: minden háttó — egy-egy szenzáció! Hátha így lesz a téli színházban is . . . Z. A.

Vilmos császár a keleti fronton.

— Oroszok meghiúsult áttörési kísérlete. —

Sajtó tudósítások telefontelefonjeleivel.

Budapest, július 24.

Berlin. A Wolff úgynökség jelenti: Vilmos császár a nyugati harctérről a keletre utazott. A császár kíséretében van a hadsereg vezérkari főnöke.

Budapest. A Pester Lloydnak jelenti a sajtóhadiszállásról: Az orosz fronton a helyzet nem változott. Ahol az oroszok támadást kíséreltek meg, visszavertük őket. A front déli részén a Prislop nyeregűtől északra erdős területen orosz osztagok megkísérelték, hogy egyes magaslati állásokat megszálljanak, de visszavertük őket. Az oroszok a Dnyeszter mindkét oldalán sikertelenül törtek előre. A Pruth és a Dnyeszter között nem tudtak áttörni a magyar-osztrák tüzérség zárótüzének zónáját és a Dnyesztertől északra a Strypa és a Koropietől a Baris patakig előretolt német csapatok sikeres éjjeli rajtaütéseket végeztek. A Lupa torkolatától délnyugatra és nyugatra ismét visszavertük az orosz támadásokat.

Kopenhága. Rigai jelentések szerint a város lakosságának körülbelül kétharmada elmenekült. A város szomorú képet mutat, de a helyzet mégis nyugodt.

Rotterdam. Londonból jelenti: Russkij tábornok, aki betegsége miatt az orosz északi hadsereg parancsnokságáról lemondott, a napokban Péterváron át Finnországba utazott, ahol a nyár végéig marad.

Frankfurt. A Eurszviya Wjedomosti szerint az oroszok Besszarabiában 2068 birtokot elkoboztak. Csak egyetlen egy földbirtokos adta önként át birtokát.

Lemberg. A Gazetta Viceorna kijelenti, hogy Uernovic kormányzója harminc előkező asszonyt összeirt. Ezeket Oroszországba szállítják és internálják, hogy a Gerovszky fivérek anyját és nővéreit kicserelejk velük. A csernovici kormányzó titkára Gerovszky Roman lesz.

Luganó. Az Itália jelenti, hogy Oroszország tízmilliónyi kölcsönt vett fel Olaszországban, hogy az ottan történő bevásárlásokat ebből fizessék ki. Oroszország főleg autómólokot vásárolt Itáliában.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Színházi műsor:

Kedd: Rajnai Gábor vendégfellépésével „Egy karrier története”. Ujdonság előző.

Szerda: Rajnai Gábor vendégfellépésével „Egy karrier története”

Csütörtök: Utolsó előadás. Vajda Eliza opera énekesnő közreműködésével Barics Gyula bucsu fellépése „Lili” operett.

A színházi társulat új tagjai.

(A színházi bizottság kívánságai.)

Az Aradi Közlöny tudósításai.

Arad, július 24.

Az aradi színházi társulat pár nap múlva, csütörtökön tartja idei színiévadjának utolsó előadását. A társulat tagjai asután Hodmezővársárhelyen folytatják előadásukat és az új színházi év csak szeptember végén veszi kezdetét a téli színházban. Mielőtt a színiévadját bezárulnak, a színház igazgató beterveztette a színházi társulatának új névsorát és ma a város színházi bizottsága elé került ez a listajom, mely Varjassy Lajos elnökletével tartott ülést. A bizottság ülésén Szendrő Mihály színház igazgató bejelentette, hogy a kultuszminiszter meghallgatva a vidéki színházi társulatokat és a színházegyesületeket, a konzorciumok mellett döntött. Bejelentette az igazgató azt is, hogy az természetesen mit sem változtat azon, hogy

a városnál szemben az anyagi és erkölcsi kötelességeket vállalja. Ezzelán beterveztette a színház igazgató a társulat új névsorát, melynek tagjai a következők: Harsányi Margit hősnő és szende (sz), Lenos Hedvig társalgási (sz), Kiefer Luiza naiva (sz). Bannázy Teréz anya (sz), Blidar Vally énekesnő (sz), Dóry Tusi énekesnő (sz), K. Kápolnay Janka hősnő és szende, H. Harmáth Józsa társalgási, Z. Várady Margit énekesnő, Horvát Mici énekesnő, Sz. Rontay Boriska énekesnő, Járay Böcke énekesnő, Benkőné Poldi komika, P. Rozsnyai Monika másodkomika, ezenkívül tizenkét kardalcsónő. Férfiak: Kiss Miklós szereplős (sz), Győző Alfréd komikus, Várai Jenő jellem, Kertész Dezső társalgási, Róna Dezső a Magyar Királyi Operaház tagja, baritonista (sz), Járay Sándor énekes bonviván, Polgár Sándor buffó, Deli Lajos társalgási, Szendrő Mihály társalgási, Horvát Kálmán apa, Nagyiván István segédzenész, Chelleri Ferencz karnagy (sz), Málna Gaspár zenekar igazgató, tizenkét karénekes, harminckét tagú zenekar, (tizenhat polgári és tizenhat katonai) és megfelelő segédzenészt. Megjegyezte az igazgató, hogy Barics Gyulát leszerződöttette a jövő színiévről, de minnan orosz tanácsára egy évre meg kell válna a színházról, helyette Róna Dezsőt, az operaház tagját szerződöttette le egy évi átutazó vendég szerepre.

A beterveztett névsor felolvasása után Kovács Vince kultúrtalesnök szólt fel és arra kérte az igazgatót, hogy a női kar: némi-

* Az aranyforrás. Egy ideális csupa szív-emberek megható drámáját rajzolja meg ez a finom történet, melyhez hasonló, magas irodalmi színvonalon álló témát csak ritkán dolgoztak föl a film számára. Egy komoly férfi családja, hánya-vetett élete vonul végig a néző szeme előtt. A gazdag birtokos a maga földjén aranyforrást felez től és azt hiszi, hogy ezzel milliókat fog szerezni. Alattomos, pénz-éhes és szélhámos emberek veszik azonban körül, akik a bizelény embert bafonják, brutt költökezesekbe viszik és elhímetik, hogy az általa feltalált forrás radiu-terápiát ad. Csak később, amikor már mindeaséval kifosztották, veszi észre, hogy szélhámosoknak áldozata lesz és sikeresedésében megfojja élete megfontolóját. Amikor a börtönből kiszabadul, rabszolgák csomóját fogja el az étellel szemben és öngyilkos lesz. Végtelenül megható, izgalmas jelenetekben bővebb történet ez, melynek trappans hatása lebilincseli a nézőt. A pompás, négyfelvonásos dráma kivül meg egy nagyszerű bűnözöt is mutat ki musorra az Apolló igazgatósága, az Osztinga-gyöngy símen. Kedden és szerden mutat az Apolló musorán a darab.

LEGUTJÁBB.

Ejjei 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Franciaország téli hadjárataira készül.

Genf. Freyer ezredes az Itáliában azt írja, hogy Franciaországban az emberek szokták annoz a gondolatot, hogy harmink teli hadjárattal lesz.

Kopenhága. A nyugati fronton folyó harcokról a Russkij Invalid azt írja, hogy a franciák csaknem kétszer annyi embert ántottak itt csatasorba, mint azt gondoltak volna. Azonban a legnagyobb emberanyagnak is vannak határai.

Zürich. A Nieuwe Rotterdamische Courant-ban Semblat volt francia miniszter cikket ír, melyben tagauja, hogy Franciaországnak annexios szándékai lennének. Kijelentéséből azonban nem derül ki, hogy vajjon Franciaország Elzász-Lotharingia elfoglalását annexiónak tekintie.

Reggel fél 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Zavargások Itországon.

Rotterdam. Londoni lapok jelentése szerint nemcsak Dűbában, hanem egész Itországon zavargások törték ki.

Amsterdam. Londonból jelentik: A király deszámot írt alá, amely a hadtanácsot uja szervezi. Az újsszervezést a hadügyminiszterumban történi változás tette szükségessé. A hadtanács elnökévé Lloyd Georgot es elnöközévé Lora nevezte ki a király.

Lugano. A milánói lapok jelentik, hogy a napokban egy olasz katonai bizottság Oroszországba utazott, hogy megállapítsa mely olasz nyelven beszélő osztrak foglyok olaszok. Ez összefügg azzal az Oroszországgal kötött egyezményvel, mely szerint az olasz foglyok Olaszországba visszatérnek.

Jegyezzünk a magyar főváros :- házazatekos kolcsonére :-

Románia frankofil követe Oroszország szándékairól.

(Derussi nyilatkozata Románia sorsáról.)

Az Apadi Közönlöny tudósítójától.

Bukarest, július 24.

Derussi, Románia szófiai diplomáciai ügyvivője, aki egyébként mint francia barát ismeretes, a napokban Bukarestben járt, ez alkalommal a külömben igen zárkózott természetű diplomata, egy egyetemi tanár barátjának a lakásán, a következő kijelentéseket tette, melyeket ez viszont a „Libertatea” tudósítójával közölt:

„Akármik is az ea egyéni érzeim, végtelenül esodátkozom azon, hogy nálunk igen sokan nem értik még most sem azt, hogy hogyan van az, megyn a szövetségesek dolga olyan nagyon fényesen áll, hát akkor miért körtének el oly sok millió pénzt ama propaganda érdekében, melynek az a célja, hogy mi románok az entente mellé álljunk?”

Avagy olyan nagyon nemz megérteni azt, hogy Oroszország nem a humanitarius eszmékért ölti le milliókra menő embereit?”

Es ki hiszi azt, hogy a millárdjai révén Oroszország vastagsava vedelt Franciaország raer még arra, hogy a „Nagy Romániává” is foglalkozzék. Augustus császár a legióit kerte valaha, Franciaország meg a millárdjait leli most Oroszországtól.

Ha pedig az entente győzne Anglia és Oroszország lennének Európa gazdasági urai, Afrika Angliáé lesz, Ázsia meg Anglia, Oroszország és Japan kivétel piaca lesz. A házkánt az orosz bencerezes veszedeleme fényeseti.

Minden egyen vonzaimam dacára ki kell jelentenem, hogy Németország nagyeri es a kassépekért, melyekre mindekor azaksege lesz egyébként, küzd, küzd azon kassépekért, melyekre Sir Grey azt mondotta, hogy „áírtaudo tyuszemek a nagy hatalmak testén.”

Románia nem kapott municiot Oroszországból.

(A 47. Carmen Sylva vonat.)

Az Apadi Közönlöny tudósítójától.

Bukarest, július 24.

Bukarest. Az állítólag Oroszországból Romániába érkezti 30 vagon municio bőséges alkalommal nyújt a román háború uszító napilapoknak arra, hogy ezt a magasan véve jelentéktelen mennyit feltűjék és saját céljuk szolgálata aláítsák. A „La Politique” (Marghitonon lapja) erre vonatkozólag most a következőket írja:

A föderalista új lapjai továbbra is tendenciózus híreket táplálják olvasóikat. Így a Dimineața és az Universul Jassyból keltezett táviratban tudatják, hogy 80 vagon orosz municio érkezti Romániába. Harminc vagon egy hadsereg számára, melyről Filipescu a szónoki székéről azt hirdette, hogy jelenteg sem rendelkez több municio felett, mint a háboru kezdetén, épen annyi, mint egy csepp víz a római vizáradatban. Ezen szempontból pedig alig bír erékkel a föderalista lapok által nagyhangon közörlött hír.

Másról úgy vagyunk tájékoztatva, hogy ez a municio vonat csak oly csokaly katonai értékű hadianyagot szállított, amely már több mint egy éve Wladivostokba érkezett és amelyet Oroszország sok közbenjárás után végre kiadott. Azt a municiot ugyanis, amelyre Románia mindenképen var, Oroszország ma sem akarja kiadni.

Igy nézve a dolgokat, a föderalista lapok híradása egyenesen tendenciózus. A román közvéleménnyel el szeretnék hitetni, akár hazugságok árán is, hogy a négyesszövetség barátsággal viseltetik Románia iránt. Most már a kormány kötelessége, hogy ezeket a híreket keltő vádításba helyezze és ne engedjen hazugságokkal ártani nemzetközi viszonyainknak.

Bukarest. Galacba érkezett utasok arról számolnak be, hogy az

oroszek az Agjakov-csatorna mentében nagyarányu katonai előkészületeket folytatnak, amelyek csak Románia ellen irányulhatnak. A csatornat az oroszok egész hosszadon alaknaktak. A Dreptatea az Oroszországból történo szállításokról enterjesztett hírekkel szemben megállapítja, hogy azok minden alapot nélkülöznek. Ellenben tény az, hogy az orosz kormány ismét megütöta minden neven nevezendő anyag Romániába való kivitelét.

Bukarest. Néhány bukaresti lapnak azon tendenciózus közleménye, hogy a román kormány intervencioja folytán a román vasutak igazgatósága számos vaggont es mozdonyt bocsatott át az oroszoknak Bukovinában való használatra, — mint leltivatalosan jelenük — nem telet meg a valóságnak. Románia egyetlen vaggont sem engedett át Oroszországnak semilyen célra.

Bukarest. A 47-ik német Carmen Sylva vonat tegnap Plojestebe érkezett. A vonat rakománya kilenc kocsi üres zsák, kettő butorokkal, egy kannel, egy rézgaliocai, egy ultramarinnai, kettő festékanyaggal, egy fénykepezo lemezekkel es egy szondato gépekkel. Ehhez a vonathoz 30 új ciszternas kocsi is volt csatolva.

Bukarest. A román királyné Erásébet és Mariora hercegnök kíséretében pénteken este külön udvari vonaton Szinájába érkezett. A király szombaton reggel érkezett meg Bukarestből. Néhány nap óta a nyaralók nagy számban érkeznek Szinájába.

Késsel és foggal verekednek a németek.

(Rémségek Longueval elfoglalásánál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A német főhadiszállás mai hivatalos jelentéséből tudjuk meg, hogy a brandenburgiak kiverték az angolokat Longueval falvából, amelyért annyi angol és francia vér folyt. A világtörténelem eme legretentőbb, legvéresebb csatájának egyik legborzasztóbb epizódja a falu melletti delvillei erdőben zajlott le, amelyről a következő tudósítást adjuk:

A Petit Parisien egyik száma közli a Daily Chronicle egy leírását a longuevali csatáról, melynek legretentőbb leírása a delvillei erdőnek a németek által történt megrohanása volt. A leírás így szól:

Csapataink, melyek az előző napokon szívós küzdelem árán szerezték meg Contalmaison-t és bevették magukat a mametzi erdőbe, annyira kimerültek e rettenő tusásban, hogy egyszerre kiléna hadosztályt kellett felváltani, ami ezekben a szünet nélkül való és folytatódó harcokban nem kis feladat. Haderőink megszállották ugyan a Martinpuickboi Longueval felé kigyózó ut egy részét, mely a 159-es magaslát és a Bois de Foureaux alatt húzódik, de az ellenség folyton ágyuzás alatt tartotta, úgy, hogy azon csapatösszegeket mozgatni nem lehetett. Megszállottuk nehéz, súlyos veszteség után a delvillei erdőt, s a németeket kissé északra, Elers irányába nyomtuk vissza.

Frisz erőink a Contalmaison—Longueval között látó uton vonultak föl, az ellenséges nehéz lövedékek meg-megzavarták e vonulást. Miután a harcoknak nem lehettem személyes tanúja, elhatároztam, hogy a hadiszállásom várom be az eredményt.

Dél-tájban egyszerre meglevenedett a hadiszállás. Érdeklődésemre, hogy mi történt, szűkszavú volt a válasz. A németek gyalogsági támadást kezdtek. Megtígyáltam a háború során, ez is mennyire más lett. Volt idő, amikor a tüzérségi tűz okozott izgalmat, volt, amikor a repülőtevékenység mozgatta meg az embereket, most azonban a gyalogság akciója hozza a lázat. A gyalogságé, mely a féltelmes tömegelőt reprezentálja. His meg lehet állapítani, a németek egyszerűen használják ezt a tegyvert, a féltelmes gyalogságot, mely minden legyvernemnél fontosabb. Az izgalom délután felé emelkedett s két hadosztálytabornok autón a frontra ment. A dolog nem hagyott nyugton, érdeklődni kezdtem. Végre találkoztam egy századossal, akit ismertem és aki a frontról jött.

— Mi történt?

— A németek támadják a delvillei erdőt...

Hat óra tájban rászántam magam és az első tábori lazarethe mentem, mely körülbelül hat mérföldre volt. A sebesültek egymás után érkeztek. Rettenő volt a roncsolt emberek egymásutánja, testükön a közelharc rettenetességével, sebével. Zuzott és szurt seb tömegével volt s az orvosok szerint sona nem verzett el annyi ember utkozásban, mint most. A bajonett meg a kés aratott s az emberben végigborzongott a közelharc atrocitása. A későbbi hadszínpadoknál egy hatalmas kapitányt noztak. A jobbkeze dekolva, az arca halálsapadt. Az orvosok odagyórtak hozzá:

— Mi baj?

— Elvagták az ütőeremet.

És elmondta, hogy volt annyi lélekjelenléte, hogy lefogja az eret és egyik társa madzaggal kötötte el. Az orvos megkérdezte:

— Mennyi ideje?

— Mástél órája.

— A kapitány kezét rendbehozták. Amikor a friss kötés rajta volt a kávan, kissé rendbejött. Ennivalót vett magához és elmondta a borzalmas harc minden részletét.

— Mi ma reggel szállottuk meg a delvillei erdőt bajtársaink nyomán. Amikor Longuevalon keresztül vonultunk, német tűz érte a falut, helyesebben a romokat. De bejutottunk az erdőbe, a mely rettenő volt. A fak között árkok futottak össze-vissza, mint a pókháló szövése, a fak derékát tűzcsódról ölelte körül, a csorok alatt lyukak ásítottak, mellette tömészek, géplegyver alkotórészek. A német védelem itt olyan makacs volt, hogy csak nétszeres támadás után sikerült megvétel magukat bajtársainkra.

— Az ellenséges tüzérség folytonosan lökte az erdőt, amely mégis a legjobb védelmet ad az ágyúves ellen. A nagy ágyúk valószínűleg két részre szabták az erdőt, amerre lövedékük össapott, megszűnt a sűrűség. Az erdő széle cserjésbe tult, az még nem volt biztos terület, bár tegnap kisépérték onnan a németeket. De annyira ki volt tevé a tüzérségnek, hogy nem lehetett biztosítani.

— Négy óraker mintha varázsütés érte volna, elhallgattak az ágyúk. Pillanatnyi csend és a következő pillanatban felharsant a németek rohamjele tölem balra. Itt-ott német sisakokat lehetett látni, mire magroppant a gyalogsági tűz. Féltelmes valami volt, mert nem lehetett tüzérséggel visszavetni őket. Minden puská abba az irányba nyújtotta nyakát, a géplegyverek zakatolni kezdtek. Nem tudtam kivenni, mi lett a német hullámmal. De tudtam, a német nem jön tömegben, hanem csuszik aztán felugrik és ránk rohan. A legénységnek mondom, szemmel tartani minden pokrot, tűz alá venni minden cserjét. Az ember nem tudja, hogy van ezekkel a németekkel.

— Ot óraker az én szakaszom előtt is rettenő tűz lejtődött. A németek gyalogsági tüzrel voltak közel láncukat. Azt gondoltam, a legjobb volna megrohanni őket, de nem kaptam parancsot, kénytelen voltam tartani őket és állani a tűz.

— Egyszerre balról, anélkül, hogy ott bármit észrevettünk volna, rettenő tüzet kaptunk. Géplegyver szórtá ránk a golyót. Szélső szakaszom tele elveszett. Csupa lejtőzés. Annak a géplegyvernek magasabban kell állani, mint ahogy mi állunk. Épen kutatni akarom, amikor nagy hurrával megrohannak balról is, arcóiról is a németek. A puskatűz élesen harszolt ebbe a madó támadásba, de megállítani nem tudta.

— A németek rajtuk voltak. Közigránát, puská és géplegyvertől keveredett össze a kiáltással, jobbról már benn vannak az árunkban, balról is...

— Rettenetes verekedés volt. A németek lekapaszkodtak legyverekről a sauronyi, nagy vadászlesek voltak elő és azaz harcokban. Gömögagga keveredtek a tülekedők s láttam, a németek túlsúlyba kerültek. A táborzsek mögüi tüzelni próbál-

tunk, de ne lehetett: saját legénységünket kasszáluk volna. Almi kellett a harcot, amelynek kiméletlenebbet nem láttam. A németek a fogukkal marcangolták legényeinket, ha máskép nem bírtak velük. Es lépésről lépésre szorítottak bennünket. . . . Hét óraker sebesültem meg egy gyalogos a szívem felé dötött, de én jobbkezemmel kivédtem s a kés elvágta ütőeremet. . . . Ekkor már az erdő tele volt németekkel. . . .

Eddig beszélt a százados. A továbbiakat már a hadiszállásról tudom Est; kilenckor az erdő német kézen volt. Hallom, holnap kezdődik az új támadás. Mert az erdőt vissza kell venni.

Behívták a francia felmentetteket.

(Művészek es írók kivetelek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 24

A francia kormány augusztus 7-ére mindazokat beavta, akiket bármilyen okból fölmentettek a katonai szolgálat alól. A rendelet közrejutása óta valóságos fölfordult az egész francia közélet. A hadügyminisztériumot állandóan ostrom alatt tartják azok, akiknek van valakijük, akit nem akarnak a frontra engedni. A protektorok nagy seregében a szenátorok lettek ki a legnagyobb buzgóságot. Olyan nagy a tülekedés, hogy a hadügyminisztérium referensei tiszban kiköltöztek a minisztérium epületéből és a Rue de Rivoli egy bérházában vettek lakást. Természetesen ezt a rejtekhelyet is kinyomozták a szemfüles kijárok s a zaklatásnak se vége, se hossza. A hivatalajtók elé katonákat állítottak, de ezzel mitsem értek el, mert a tekintélyes szenátorok a kapu alatt várják az előadókat, akik a legkényesebb helyzetben vannak, mert a hatalmas politikusokkal egyikük sem mer ujjat húzni.

A kormány rendelete több kivételt is statuál, így a neves írókat és művészeket továbbra is mentesíti a katonai szolgálat alól, azzal a megokolással, hogy ezeknek Franciaország szellemi frontján van a helyük. Most aztán annyi szellemi harcosa támadt Franciaországnak, hogy ha valamennyit zaszó alá viszik, egyszerre megkönnyebbíthetik velük Verdun vedőnek helyzetét. A legvallatlanabb visszaélések történnek. Olyan emberek, akiknek annyi közül van a francia irodalomhoz, mint a divanyok a templomi zenéhez, egyszerre írókká alakulnak át. A párisi humor most ezeken rágódik. A napokban egy turistázó hazafi megcsolított egy erőteljes omnibusz kocsist, aki nagyban pütyölte a barmok ele fogott lovakat.

— Miért nincs ön a fronton? — kérdezte a tagbaszakadt fickótól.

— Mert francia művész vagyok, — felelte vállat vonva az omnibusz-kocsis.

Az anekdotát a Voix de Peuple című lap adta közre es maga is megjegyzi, hogy egyáltalán nem niteles. Nagyben azonban szolgálat konkrét esetekkel is. Így elmondja, hogy De Vogue markí, az Instaur tagja két inasát mentette föl, mint írókat. Rossand a vncellérjét mentette föl. His egész sereg előkelő ur komorajkja kibújik a katonai szolgálat teljesítése alól, mikor pedig már nagytalentumú írók es értékes művészek estek a háború zivatarában.

Tripoliszt elvesztették az olaszok.

(Angolok veresége Szudánban. — Szünet bombázták a törökök.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

Zürich. A svájci lapok jelentik Rómából: A tripoliszi olasz hatóságok négy hét óta egész hivatalnokai személyzetükkel Tarrentóban vannak. Tripoliszról az olasz posta forgalom három hét óta szünetel. A posta és táviró forgalmat nem lehet lemmartani, ennél fogva a gyarmat legnagyobb részét elvesztették tekintik. A kereskedelmi hajózás Tripolisz és Omször között a múlt év december óta teljesen szünetel.

Luganó. A Corriere della Sera szerint a legközelebb összeülő minisztertanács a londoni konferencia határozataival, a német viszonytal és az egymilliárdos kölcsönnel fog foglalkozni. Ezt a kölcsönt Amerikából óhajtanák beszerezni és arra szorgalmat, hogy a későbbig minő háború folytatását biztosítsák vele. Ez a minisztertanács a mezőgazdasági bank felállításával is foglalkozik, mely a gabona-termés szétosztását szabályozza.

Luganó. Az Avanti védelmébe veszi a szardíniai osztrák-magyar internáltakat azzal a váddal szemben, hogy a toglyok az olaszok elleni

gyűlöletükben erdőket gyújtottak fel és elpusztítottak állatokat, hogy ezekkel károkat okozzanak az olaszoknak. Nem a szegény internáltak bűnösök — írja az Avanti — hanem tizedelt egyének, akiknek az a céljuk, hogy a tudatlan népet az internáltak ellen izgassák és ebben a munkában tevékeny részt vesznek ki a szardíniai csapatok is.

Pera. Megbízható forrásból jelentik, hogy a dardani emir Angliának megüzente a szent háborút. Az emir összegyűjtötte az összes törzseket és a sorkatonaságot és ezeket Szudán ellen indult és az angol csapatokkal tette a harcot. Az angolok vereséget szenvedtek és kénytelenek voltak a Niuss baioidaiára visszavonulni. A harc után az egész vidéket az emir törzsei tartják megszállva. Az emir ezután egyesült a szenussziak nagy haderejével és nyolcezer tevet és igen nagy csapatokat indított utnak észak-Afrika felé.

Genf. Londonból jelentik: Suez városát a szomszédos sátoortáborokkal együtt bombázták az ellenséges repülők, melyek Port-Tevink községbe is elkalandoztak. A repülők sértetlenül tértek vissza.

„Deutschland“ — a hazautazás előtt.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

Baltimore. A Deutschland 21-én kora reggel meg mindig lehorgonyozva feküdt a kikötőben, jelenet előző este minden jel arra mutatott, hogy teljesen felkészülve minden puhatatban indulásra kész. Egy vontatógőzös van a tengeralattjáró oldalán mellett. Egy gozárka, mely a kikötőben patronál-járaton volt, új-ágirókkal telt gözcsonakokat igyekezett a Deutschland mellől eltávolítani, tudomásunkra adván, hogy jelenlétük zavarja a tengeralattjáró terveit.

Genf. A „Petit Parisien“ jelent Washingtonból: A Deutschland szerdán teljesen készen állt az indulásra. Erős elővigyázati rendszabályokat tettek, nehogy valaki közeledhesék a tengeralattjáróhoz. Még a baltimorei rendőrség sem tartózkodhatik a hajó közelében. Az amerikai cenzura, semlegességi tekintetektől megtiltotta, hogy a „Deutschland“ kapitánya Berlinbe drótnélküli táviratot intéljen.

Hága. Az Associated Press jelent Washingtonból: Ha a „Deutschland“ elindulásáról szülő híradást Németország ellenséges értékes katonai hírnök tekintik, az Egyesült-Ál-

lamok, semlegességének megóvása céljából, lépéseket fog tenni, hogy enir nozzájuk érkezését megakadályozza. A baltimorei révhivatalnokok szigorú utasítást kaptak, hogy mindenben a kormány utasításainak értelmében járjanak el.

Az Evening Post vezetőikben a következőket írja: A tengerészeti szakértőknek az az elhatározása, hogy a Deutschland kereskedelmi hajó, mely hadihajóvá nem alakítható át, az entente követeléstől felvetett kérdéseket elintézte. Ezért a Deutschlandot blokádtörőnek kell tartani, amelyet el kell kobozni és jogot formálhat arra, hogy figyelmeztető lövést adjon az ellenséges hajó, mielőtt a közelébe ferközik. Ezzel a döntéssel a közvélemény rokonszenvez. Mi is azt hisszük, hogy tekintettel arra, hogy Anglia zavarja az amerikai postajáratokat, igen jó lesz ez a tengeralatti kereskedelmi forgalom. Mi jogon akarja Anglia eltüntetni a mi országunkból a német újságokat? Mi jogon akadályoztatja meg, hogy amerikai újságok elterjedjenek Németországban?

Berlin. A Wolff-ügynökség jelent: Julius 23-ára virradó éjjel német torpedónaszádok kiindultak és a Themse torkolataig törték előre, anélkül, hogy ott ellenséges tengeri haderőre bukkantak volna. Visszatérésük alkalmával 23-án reggel az Aurora típusú tartozó angol kiscirkálókra és torpedórombolókra bukkantak. Rövid tüzérségi harc fejlődött ki, melynek

során az ellenséges járművekben több találatot értünk el, míg torpedónaszádaink sértetlenül visszatértek kiindulási helyükre.

Megalakult a H. T.

aradi kirendeltsége.

(Havas Sándor az expositura vezetője.)

Az Aradi Közlöny tudósítása.

Arad, július 24.

Az Aradi Közlöny megírta néhány nappal ezelőtt, hogy a Haditervező Részvényársaság aradi expositurája az Aradi Első Takarékpénztár égisze alatt rövidesen megkezdte működését. Mint most értesülünk, az intézkedések megtörténtek és a H. T. igazgatósága már ki is nevezte Havas Sándor aradi kereskedőt az aradi kirendeltség vezetőjévé, aki mellé a központból Horváth Ferencot, a gabonaosztály fő-tisztviselőjét delegálták. Ez a személyi választás bizonyára mindenütt megnyugvást kelt, mert Havas eddigi tevékenységével a szakkörök teljes bizalmát tudta megnyerni és agitációja, valamint megbízhatósága biztosítékai annak, hogy a közéletmezésnek rendkívül fontos ügyét jó kezekbe helyezte az igazgatóság.

Az aradi fiók irodáit az Aradi Első Takarékpénztárban rendezik be s Horváth fő-tisztviselő már ma Aradra is érkezett, hogy Havassal egyetemben meg kezdjék a szervezkedés munkáját. Ez értesülésünk szerint egyelőre főleg abból áll, hogy az aradi közönség körében telmerülő panaszokat, igényeket megismerjék és illetékes helyre eljuttassák, ahol eltökélt szándék, hogy minden nehézséget el akarnak távolítani a közéletmezés sima lebonyolításának utiából. Egyik igen nagy nehézsége, mint ismeretes az idej elállításnak az, hogy az 1750 számú kormány rendelet megengedi ugyan, hogy magán háztartások egy évi szükségletükre is búzát vásároljanak és azt megfőltessék valamely vámörölő malomban, de a kereskedelmi miniszter eddig nem élt azzal a jogával, hogy a törvényhatóság területén kívül is megengedheti a gabona vásárlást. Ha a város a tanács és a törvényhatóság, bebizonyítva statisztikai adatokkal, hogy Aradon nem terem annyi búza, amennyi szükséges, hogy a város importra szorul, hába hívta fel a város a miniszter figyelmét, hogy Aradon nagyobb vámörölő malom nincs, az engedély maig sem érkezett meg, sőt tagadó választ kapott a város.

A H. T. kirendeltségének tehát elsősorban az ilyen nehézségek megszüntetésére kell törekednie és úgy tudjuk, hogy meg is van a törekvés arra, hogy a helyzet kialakulása legelső stádiumában ez meg is történjék.

Egy másik fontos feladata, hogy a helyi szervezet állandó kontaktusban legyen a köz-igazgatási hatóságokkal és gondosan figyei a togyasztást, valamint a T. H. által Aradon raktározott gabonát, illetve lisztet, a közönség egy pillanatig sem legyen ellátatlan. Az aradi expositura hatáskörét ezért Arad városára, a vármegyére és Hunyadvármegyére szabta meg az igazgatóság. A város, valamint a vármegye vezetőségét hivatalosan is értesíteni fogják a kirendeltség működésének megkezdéséről és remélhető, hogy a jövőben a közvetlen érintkezés következtében az ügymenet egyszerűsítése folytán, továbbá, mert most már hozzánk közel álló és velünk együtt érző aradi polgárok gyorsan átlátják a bajokat és lelkiismereti kötelességüknek fogják ismerni, hogy a segítség is gyors legyen.

Amerika és a semlegesek Anglia ellen.

(Tönkre teszi a „fekete lista” az Uniót.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 24.

A hollandiai „Het Vaterland” című lap Washingtonból egy rendkívül érdekes jelentést hoz. Az Egyesült-Államok kormánya fontolóra vette azt a hollandi javaslatot, hogy az entente blokád rendszabályai ellen egyesülten lépjenek fel. A washingtoni kormány úgy érzi elérkezett az idő, hogy a németalföldi álláspontot magáévá tegye. Ha a hollandi lapnak ezt a híret megerősítik, úgy a semleges államoknak az angol tengeri önkény ellen indított harcban nagy változások várhatók. Az angol kolosszus mindeddig csakis a semleges kis államokkal állott szemben, amelyeknek tiltakozása, — a nyomozó brit blokád-rendszabályok s a postaküldemények törvényellenes vizsgálata ellen csak papíros tiltakozás maradt. Az egyetlen Svédország kivételével, mely az Oroszországba küldött angol postaküldemények egyetlen egyszeri visszatartásával, Angliát engedékenységre kényszerítette, eddigelé egyetlenegy semleges állam sem merte jogait Angliával szemben energikusan érvényesíteni. Természetesen tekintetbe kell venni, hogy a semleges kis államok — névszerint: Norvégia, Hollandia, Dánia — a háborus konjunkturáknál fogva pompás üzleteket csináltak és ezt némileg úgy tekintették, mint Anglia ellenértékét jogaik sérelméért. Az angol nyomás azonban napról-napra elviselhetetlenül nyomozó lett. A hollandai halászatnak Angliától való korlátozása az egész hollandi gazdasági életnek óriási kárát okozta. Anglia ugyanis elhatározta, hogy az egész hollandi halászlótlát a maga számára foglalja le, sőt az északi tengeren egyszerűen eltiltotta a halászatot. A kiheztelési stratégiának szigorú keresztülvitele megköveteli, hogy Németalföldről egyetlen halat se lehessen Németországba vinni. Hogy ezzel egy virágzó hollandi üzlet megy tönkre, a legkevésbé sem törődik az angol kormányzat. Angliának ez az utolsó elviselhetetlen erőszakos cselekedete indította a németalföldi kormányt, hogy Amerikának ajánlatot tegyen a semleges államok érdekeinek megvédésére — Anglia ellen.

Ismeretes, hogy Svédország indítványára, már a háboru kezdetén ajánlatot tettek a semleges kis államok Washingtonban, hogy a hadviselő államokkal szemben, érdekeiket az Egyesült államok védelme alá helyezik. A washingtoni kormányzat akkor udvariasan bár, de határozottan elutasította ezt az ajánlatot. Azóta azonban az Unió helyzete is egészen megváltozott. A washingtoni kormány korrektül semleges feltevéseire a „Deutschland”-ügyben, amikor is azt közönséges kereskedelmi hajónak nyilvánította, Anglia a legvakmerőbb kivívással válaszolt, midőn a fekete listának rossz hírű metodusát az amerikai kereskedelmi világra is kiterjesztette. Az Unio szabad köztársasága százmilliós lakosságával ilyenformán az erőszaknak ugyanolyan alkalmazásával Anglia szolgálataiba kényszerítődik mint akár Hollandia, akár Svédország. Anglia brutális kézzel nyúl bele az Egyesült államok gazdasági életébe és szuveren módon akar határozni a fölött, melyik

amerikai céggel szabad a kereskedelmi viszonyt folytatni és fenntartani. Azokat az amerikai cégeket, amelyek a központi hatalmak valamelyik államával kereskedést üznek, a fekete listára teszik s gazdaságilag izolálják. Sőt azok az amerikai cégek is rákerülnek e listára, amelyek a már „ellistázott” cégekkel folytatnak kereskedést. Várható volt, hogy az Egyesült Államok polgársága ezt az angol kihívást, mely Amerika nagy arányú kereskedelmi életét az anarchia állapotával fenyegeti meg, nem fogja közönyösen tűrni. Az egész államban energikus tiltakozások hangzottak el és általános volt a követelés, hogy Wilson Londonban javaslatokat tegyen. Egy Reuter-jelentés szerint az amerikai államtanács megbizta az Unio londoni követet, Page-et, hogy informálódjék a brit kormánytól, mely amerikai cégeket tették a fekete listára s mi volt e tett oka? Kétségtelen, hogy a washingtoni kormány semmitéle olyan angol törvényt el nem ismerhet, mely az amerikai kereskedelmi élet ellen ilyen eljárást jogosnak tart.

A „Deutschland”-eset, a holland halászat megsemmisítésére való törekvés, a fekete lista kiterjesztése az Egyesült Államokra végre felismertették a semleges államokkal, különösen Amerikával, hogy közös érdekeiket Anglia komolyan fenyegeti s hogy ezeket csakis együttes eljárásukkal védhetik meg. Ha Amerika a fenyegetett semlegesek élére áll, ismét jóvá teszi a hibát, amelyet a háboru kezdetekor a svéd javaslat elutasításával elkövetett. Midőn az Egyesült Államok a semlegesek harcában Anglia ellen fellép, fog ez a küzdelem az eddigi egyoldalúságából kiépni és a kölcsönös csapások kereteibe illeszkedni. Akkor vagy vissza kell szivni Londonban a „fekete lista”-ügyet, vagy fel kell venni a washingtonból odadobott keztyüt.

TORVENYKEZÉS

§ A házassági hirdetés. Berlinből jelentik: Egy haani fiatal asszony, a kinek férje a franciák hadifogságában van, unalmában hirdetést tett közzé egy lapban, amely szerint egy fiatal özvegy férjért keres. Mivel anyagi viszonyait is pompásaknak tüntette fel, valamint szépségét is fődicsérte, természetesen, hogy egész sereg ajánlatot kapott. A fiatal asszony kiválasztotta az ajánlattevők közül magának a legalkalmasabbat, aztán megismerkedett a levél írójával. A fiatal ember beleszeretett az asszonyba és ismeretségéből szerelmi viszony támadt. A szerelmes férfi drága ajándékkal halmozta el az ártólagos özvegyet és csak hetekkel később tudta meg, hogy menyasszonya tulajdonképpen egy élő ember felesége. Természetesen kiábrándult szerelméből és visszakövetelte gazdag ajándékait, azonkívül följelentette őt az ügyészségen házasságtörésért. A haani törvényszék a könynyelmű fiatal asszonyt kététhónapi és három heti fogházra ítélte.

Teleki Sándor grófné. Krenner Zoltán missziójáról.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, július 24.

Teleki Sándorné grófné, tudvalevően még a háboru elején missziót szervezett az ausztriai kórházakban levő magyar sebesültek látogatására. Ezt az akciót később Tisza István gróf miniszterelnök álmilag segélyezett tolmácsokkal egészítette ki. Körülbelül ötszáz ausztriai kórházba jutott egy-egy ilyen hivatalos közeg, aki az ott ápoló magyar katonák kívánságait tolmácsolja a kórház parancsnokságának. A tolmácsok közvetítik a sebesültek egyes kívánságait is, így például az itthonlevő hozzátartozóik hadisegély-panaszait is ezek intézik dr. Frank Odón belügyminiszteri tanácsossal való állandó érintkezés útján. Teleki grófné azonban még ennél is tovább terjed. Az volt a célja, hogy az összes sebesült magyar katonákat magyar kórházakba hozza. A grófné ebben az ügyben a következő felvilágosítást adta egy ióvárosi újságíróknak:

— A tolmácsok működése tulajdonképpen gerince az egész mozgalomnak, mert általuk tudjuk meg az idegenben ápoló magyar katonák címét is. Több mint tizenkétezer név jutott így birtokunkba és ezenkívül körülbelül tízezerre tehető, ama magyar katonák száma, akik közvetlenül kerestek fel bennünket leveleikkel és kérték, hogy hozassuk őket haza. Augusztus főhercegasszony és udvarhölgye Majthényi Anna, valamint dr. Szilágyi vezértörzsorvos és dr. Pausz főtörzsorvos a legnagyobb készséggel karolták fel az ügyet. Egyes főherceg februárban elrendelte, hogy minden olyan magyar katonát, akinek ápolása előreláthatóan négy hétnél több időt vesz igénybe, magyar kórházba kell szállítani. Ezt követte június 18-án egy másik rendelet, mely a hazahozatal megkönnyítését és gyorsítását célozta és ennek meg is volt az a hatása, hogy igen sok magyar katona került haza ausztriai kórházakból. Szép mozgalmunk azonban egyszerre csak megrekedt és a hadihelyzet gyors megváltozása egyelőre csak a legszűkebb térre szorította működésünket. A kormány még a nyár elején körülbelül háromszáz hadikórházat beszüntetett, mert ezek fölöslegesen voltak. Jöttek azonban az offenzívák és most már igen nehéz volt az Ausztriából hazahozott katonákat itthon elhelyezni. Megelégedtünk egyelőre azzal, hogy az idegenben fekvő katonáinkat gyakorta meglátogattuk és óhajtaiknak felsőbb helyen is szószólói legyünk. Mi az akciót tovább folytatjuk, s ha majd e hadihelyzet megengedi ismét arra törekszünk, hogy ne legyen egyetlen magyar katona sem idegen földön. A tolmácsok intenzív működése mellett különösen figyelmet érdemelnek azok a fáradhatatlan hölgyek és férfiak, a kik kórházról-kórházra járva vigassi és datoriát nyújtanak a magyar sebesülteknek. Ezek közé tartozik Krenner Zoltán lipcsei közjegyző, aki a front körül jár, továbbá Lyka Miklós, aki az unnsbrucki kórházakat keresi föl. Ruif Józsefné Krakóban van és onnan küld érdekes jelentést a magyar sebesültekről. A tolmácsok közül a legnagyobb sikereket eddig Klein Dezso, Versényi és Koppáné érték el. A külföldi kórházból hazahozott magyar katona örömet és hálóját nem lehet szóval kifejezni. Legtöbb katonának az volt a panassa, hogy magyar nyelven nem tudta magát megértetni.

Megérkezett a második kereskedelmi buvárhajó Amerikába.

(A Deutschland eltűnése.)

Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

BERLIN. A Lokalanzeigernek jelentik Baseltől: Egy még meg nem erősített londoni jelentés szerint a második német kereskedelmi tengeralattjáró Longibarba (Newyorktól keletre) megérkezett. A tengeralattjáró a kikötőben horgonyt vetett.

BERLIN. A Lokalanzeigernek jelenti a Baseler Nachrichten: A Daily News newyorki értesülése szerint a „Deutschland“ ma hajnalban eltűnt. A partról nem lehetett megállapítani, hogy az árbócokat és a periskopot leszedték-e, vagy a tenger takarta el az eltűnt hajót. Az entente hadihajói a kikötőtől ötven mértföldre hálókat helyeztek el.

London. A Times-nek jelentik Washingtonból: A szövetségesek követei a „Deutschland“ miatt tiltakozást nem jelentettek be az Unió kormányánál, csak az angol és francia követei figyelmeztették az Egyesült Államok kormányát arra a felelősségre, amely az Egyesült Államokra hárul, ha a Deutschlandot kereskedelmi hajónak ismerik el.

H I R E K. LEGÚJABB.

Sassonow bukása Anglia arcucsapása.

— *New változik az orosz külpolitika iránya.* —

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Stockholm. A pétervári sajtó Sassonow lemondását tárgyalva sejtetni engedi, hogy betegsége csupán leplezésül szolgál bukásának és az semmi esetre sem volt távozásának igazi oka. A külügyminiszter távozása az Oroszországban szokássá vált formások között történt. Lemondását már hónapok óta jósolták és előkészítették a közvéleményt a tény bekövetkezésére, ezután pedig elég volt egy lényegtelen ürügy, hogy megadják neki a kegyelem döfést.

Rendkívül érdekesek a külügyminiszter visszalépéseinek okai, melyeket a legutóbbi időben gyakran Stürmer miniszterelnök által személyesen informált reakciós lapok tudni vélnek. E szerint Sassonow ahelyett, hogy az orosz hatalom alapjaira helyezkedett volna lasan-lasan a háború liberális szervezeteire támaszkodott: a hadbizottságokra és testületekre, amelyek

Oroszországot mind nyomasztóbb függőségi helyzetbe hozták az egyes külföldi hatalmakhoz (értsd Angliát.)

Már most Stürmer ítéledata lesz tiszta orosz politikát folytatni. Sassonow gyöngé politikája 1915. júniusában kezdődött, amikor százötven jobb párti politikus emlékirata a külön béke érdekében kibocsájtott ismeretes manifesztum nyilvánosságra jutott. Sassonow ez óta az egyik kudarcot a másik után vallotta. Mindig sikerült azonban a közvéleményt megtévesztve, állását megszítarítani, amennyiben a dumát a liberális irányzat mivelésével megnyerte magának.

Pétervári politikai körökben Sassonow visszalépését két tényrel hozzák kapcsolatba: A hadihelyzetnek azzal a rendkívül pesszimista megítélésével, amely a főhadiszálláson tartott legutóbbi koronatanácson kifejezésre jutott, továbbá azzal, hogy döntő fordulat állott be a román segítségben való pesszimistika megítélésében.

Sassonow elbocsájtása Sir Buchanan angol követnek ugyszólván arcucsapása.

Buchanan ugyanis soha nem csinált abból titkot, hogy a Sassonow-val való együtt munkálkodás Angliára nézve rendkívül kívánatos. Péterváron általában azt hiszik, hogy Stürmer csak ideiglenesen fogja a külügyi tárcát átvenni. Ezt az ideiglenességet Oroszország diplomáciai helyzetének jelenlegi teljes bizonytalansága magyarázza. Ha a békehajlandóság megítélésénél bizonyos ovatosság kívánatos is úgy még is

Sassonow bukása kétségtelesen nem jelenti a kiméletlen háborús politika kilátástalan folytatását.

Amsterdam. Pétervárról jelentik: A kabinetben történt legutóbbi változás a vezető köröknek ama kívánságára történt, hogy minden hatalmat Stürmer kezébe kell letenni. Oroszország külpolitikájában azonban emiatt változás nem fog beállni.

Berlin. Az orosz határról írják: A Ruskije Wjedomosli jelenti Szalonikiből: Szalonikibe újabb orosz csapatok érkeztek. Ezekkel az orosz csapatokkal erősítik meg az ottani szerb csapatokat. Az orosz cár ezzel is megakarja mutatni a szerbeknek, hogy nem feledkezik meg róluk akkor sem, mikor az oroszok legnagyobb csataikat vívják s ilyen körülmények között is segítségükre siet és csapatokat küld nekik.

Aradmegyében agyonlőtt orosz fogoly.

Az Aradi Közlöny tudósításaiból.

Arad, július 24.

Véletlen szerencsétlenség következtében Aradtól nem messze egy orosz fogoly életét kioltotta egy magyar fiatal legény fegyvere. Az eset az aradmegyei Kártós község határában lévő Kutas-pusztán történt. Kara Márton birtokán a Kutas-pusztán több orosz fogoly mezőgazdasági munkát végez. Tegnap Mácsa községből átfogatott a pusztára Mérésse János paraszt legény, aki elvagyott az orosz munkások közé és vidáman elbeszélgetett azokkal, akik már megértették a magyar szót. Nem tudni honnét, de a magyar legény fegyverhez jutott és játszani kezdett vele. Arra figyelmeztették a körülállók, hogy nem jó lesz a puszkával babrálni, amire a legény megnyugtatóan felelt:

— Hiszen úgy sincs megtöltve.

A legény ezután kijelentette, hogy az egyik főtörzsébe szurt bicskát pontosan elfogja találni.

— Hiszen nincs megtöltve — mondta ekkor az egyik orosz fogoly.

— Ha az isten akarja, a kapanyél is elsül, — felelte a magyar.

Az orosz ekkor tréfásan félrelökte a fegyver csövét és ebben a pillanatban a puska elsült, a golyó pedig az orosz halántékába fúródott. A fogoly azonnal meghalt. Az esetről jelentést küldtek a hatóságnak, amely vizsgáló-bizottságot küldött ki a baleset részleteinek pontos megállapítása végett. Meg fogják tudni mindenképpen, hogy a fiú miképpen jutott a fegyverhez és vajon tud-e arról, hogy abban történi van? Egyébként pedig a szándékos bűntény valószínűtlennek látszik.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök Buxian külügyminiszterrel tárgyalt.

— **Az országgyűlés küldöttsége győri ágyugyárban.** Gyorból jelentik: A magyar kormány egyhány tagja, kikhez a magyar országgyűlés két házának küldöttsége csatlakozott, ma meglátogatta a győri ágyugyárat.

— **Házasság.** Végvári Neuman Károly báró vasárnap tartotta esküvőjét Zalabéren gelsei és belicsei Gutmann Edith barónóval. Az esküvőn a Neuman báró és Gutmann báró család tagjain kívül jelen volt Dániel Ernő báró volt kereskedelmi miniszter és családja. A fiatal párt Aradrol és az egész országból számosan keresték fel üdvözlésükkel.

— **Miért kell Haig tábornagnak győznie?** Genéből jelentik: A Nouvelle Revue végre megfejtette, hogy miért kell az angol generalisszimusnak, Haig tábornagnak okvetlenül győznie. Kiből. Kezdetből ugyanis a következő mondatot lehet összeállítani: He'll Arrive In Germany (Németországba fog jutni). És az a legkülönösebb, hogy franciák és angolok egyaránt hisznek ebben a kabalában.

— **A spanyol hajóhad fejlesztése.** Genéből jelentik: A Petit Parisien jelenti: A spanyol flotta Kartagénában készült három tengeralattjáró kivül még három más tengeralattjárót rendelt meg Olaszországban és egyet Amerikában. Ezt az utóbbit egy spanyol cirkáló fogja hazahozni Amerikából.

— Mit követel az aradi görög katolikus magyarság? Kaptuk a következő sorokat: A legutóbbi népszámlálás szerint 406 magyar s általában 455 nem román nyelvű görög katolikus hívő található Aradon, tehát az aradi görög katolikuság harmad része. Minthogy az aradi hívek nem fizetik egyházi adót, a román plébánia jövedelme a magyarok kiválása által nem csappanna meg, tehát sem az aradi plébániának, sem a lugosi püspökségnek nincs észszerű oka az aradi rutén magyarság kiválása ellen tiltakozni, vagy azt megnehezíteni. Mindazonáltal ezen rutén-magyarság hajlandó a kiválási szándéktól elállani, ha a lugosi püspökségtől és az aradi görög katolikus plébániától a következő jogos igényeket megkapja: 1. Minden harmadik vasárnap magyar szentbeszéd, görög-, vagy ószláv nyelvű misével egybekötve (mert ha a magyar nyelvű misézés ezidőszaktól nincs is egyáltalán approbálva, akkor sem a román a magyarság hivatalos misényelve, hanem a görög és az ószláv.) Ehhez a magyarság harmadrészes számánál fogva jogot formálhat. 2. A magyar görög katolikus iskolások részére hutenként két teljes és rendez magyar nyelvű hittanóra tartása. 3. A görög egyháznak összes új naptár szerinti ünnepnapjain is külön a magyarság részére görög-, vagy ószláv nyelvű mise és magyar szentbeszéd tartása, mert a rutén-magyar naptárjegyzés folytán ezeknek az ónaptár ünnepéhez továbbra semmi közük sincs a jogjal igényelhetik, hogy saját ünnepnapon mentisizetelenen részeshessenek. 4. Vegresketési és temetési munkáit a magyarság részére magyar nyelven.

Amennyiben a helybéli görög katolikus plébánia mind ezekben a magyar harmadrészes jogos igényeit kielégíti, a magyarság hajlandó továbbra is annak közelékében megmaradni, ellenkező esetben pedig jogos igényt formálhat az elbocsátásra és a kiválás megkönnyítésére, hogy alkalma legyen önállóan intézni vallásügyeit. P. L.

— Gyujtogatások Nápolyban. Zürichből jelentik: Nápolyban egyre növekszik a gyujtogatások és az utcái harcok száma. Az állami épületeket egymásután ferrobbantják. Egy nagy gyujtagyár robbanás következtében a napokban csaknem teljesen elpusztult. A szigorú vizsgálatok eddig nem vezettek eredményre.

— Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Gyürky Elek aradi m. kir. államjogszabályozási tanácsadót számtanokosossá és Szabó György számtanost számtanokorré nevezte ki.

— A vak katonáknak. Gáji rendőrkapitányság (leltározási díj) hat, Friedman Olga (Szemlak) öt koronát küldött a vak katonák javára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk. Reiner József orvos és munkásokportója, csupa aradi ember, akik Apateleken dolgoznak, 41 koronát küldtek be azzal a kéréssel, hogy egy összegben juttassuk el valamelyik magvakat birtárusoknak.

— A tejszemelés — család. Szegedről jelentik: Temesváry Géza főkapitány-helyettes szombaton itélkezett néhány tejszemelő fölött. Az egyiket, aki immár negyedikben került tejszemelés miatt a rendőrbíró elé, 30 napi elzárásra ítélte. Dreier János dr. városi ügyész közegészség elleni vétség, illetve család vétségének esetét látta fenntörögni, ezért azt indítványozta, hogy az iratokat tegyék át a járásbíróhoz. A kihágási bíró így is határozott.

— Ardrágításért elítélt szabó. Újvidékről írják: Kanyarszki Izidor újvidéki szabómester egy üzlettelől átvett két öltözet ruhát és három kabátot káncsítás és vasalás céljából, és noha azok nem feleltek meg a megfiző rendelkezésnek, mégis 75 koronát kért a munkáért. Az üzlettel energikus falszóialására a számlát 64 koronára szállította le és mert az üzlettel ezt is horribilius magasnak találta, utóbbi feljelentést tett Kanyarszki ellen ardrágítás miatt. Mindkét fel szakszót nevezte meg, akik a rummaga eszaktól munkákat magtokentettek. A szabó szakértője 33, a megfiző szakértője 31 koronában állapította meg a ruzáknak értékét munkáért. A rendőrség ardrágításért öt napi elzárásra és továbbá 5 napi elzárásra elválasztandó 50 korona pénzbírágra ítélte el, a munkáért pedig 31 koronában állapította meg.

— Alperich eszaki herceg angol rendjele. Londonból jelentik: Az angol miniszterelnöknek a kormányt, hogy miért nem törték meg a Victoria-renddel Alperich eszaki herceget, aki nagyobb rangot visel a nemzeti hadseregben. A kormány még nem felelt az interpellációra.

— Az alagút ellenzéké. Hágából jelentik: A csatorna alatt építendő alagút terve ellen az angol alsóházban erős ellenzék alakult, úgy, hogy ebben az ülészakban nem is kerülhet a dolog döntésre a franciák kívánsága szerint. Ez az ellenzék határozatot hozott, amely kimondja, hogy éppen a naboru megmutatja, hogy egy ilyen alagút micsoda veszedelmét jelentene Angliára nézve. Eppen ezért kötelességévé teszi a kormánynak, hogy az alagút tervéhez való hozzájárulását megtagadja.

— Halalozások. Weisz Simon hatómásodi kereskedő 88 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt a Rakoskeresztúri temetőben volt.

Szavits György lippai községi főjegyző 65 éves korában 35 évi közéleti tevékenység után meghalt. Ma délután 8 órakor a lippai községházban bejelentették és a lippai görög keleti sírkertben örök nyugalomra helyezték.

— Hughes szakáll. Hágából jelentik: A Daily Chronicle megjelenteti igyekszik azt a kérdést, hogy miért éppen Charles Ivan Hughes jelölték Amerikában Wilsonnal szemben az elnökségre, holott sokkal kiválóbb személyiségeket is lehetett volna találni. Azt írja a lap, hogy Hughesnek jelölésre legelőbb érdeme az volt, hogy tekintélyes hajszála és szakállja van, már pedig Amerikában szakállal és hajszállal lehet gyors karriert csinálni. Az amerikai lapok karrikatura-rajzokai ugyanis sokkal könnyebben rajzolják meg a szakállas emberek torzképét, mint a csupaszképeket. Így történt azután, hogy az amerikai lapok csakhamar — híressé tették a karrikatúrát révén Hughes.

— Orosz ebéd Miskolcon. Miskolcra írják: A városi közéleti mezési vállalat mártól kezdve ebédet árul, a melynek mindössze 80 fillér az ára. Az ebédet a Verbőczy-utcai helyiségben mérik, azonban az ételt mindenki tartozik elvinni. Az első nap zöldséglevest és főzeléket adtak sertéshussal.

— Hazára és földre olesó amortizációs kölcsönöket közvetít Szűcs F. Vilmos a nagy-szebeni földtulajnos képviselője Arad, Károlyi-utca 10. 3822

— Vád alá helyezték a hian állami könyvtár vezetőit. Stockholmból jelentik: A svéd sajtóhoz érkezett hírek szerint Finnország kormányzója elrendelte, hogy a helsingforszi hian állami könyvtár vezetőit vád alá helyezték, mert a könyvtárban tartott revízió alkalmával ráakadtak egy eltitított könyvre, „Az oroszok válasza” című munkának több kötetére. A vád alá helyezettek valamennyien a helsingforszi egyetem tanárai. Hasonlóképpen vád alá helyezték a tónói, vasai, beckeni és viborgi könyvtárak vezetőit is. Várható, hogy a vádlottakat több évi börtönnel fogják itélni.

— Nem söprik az Orczy-utcat. (Panaszos-levél.) Tisztelet Szakosztály! Az „Aradi Közlöny” tolyo hó 16-iki számában „Orczy-utca jarnatlan” című panaszra vonatkozólag, tiszteletteljesen kérem a szerkesztőséget, amennyiben közérdekről lévén szó, a panasz kiegészítéseképpen kegyeskedjék alábbi soroknak becses lapjában helyt adni: Igaza van a panasztevőnek, hogy Orczy-utcat Urbán Iván báró főispán ur halála óta nem locsoltak és nem is locsolják. Öméltóságának halálával az Orczy-utca is befelegett, mert a néhai főispán ur Orczy-utcán tette meg a mindennapi reggeli sétáját s ekkor volt gondja a város hatóságának, hogy Orczy-utca is — úgy mint a többi utcák — rendszeresen locsolva és tisztán tartva legyen. Főispán ur halála óta utcaseprő nem volt az utcában, tehát az azóta sem seprve, sem locsolva nem lett; a szemét az ősszel lehullott falevel s egyéb eldobált hulladék nemcsak rothadó büzt terjeszt, hanem jó vastagon végig betemeti a vízlevezető árkat, bedugaszta a kifolyó akna rácsait, a víz emiatt nem tolynatik le úgy, hogy egy záporos esetén ósonakázni lehet végig az utcán. A polgármester ur minden vasár- és ünnepnapon végig sétál az Orczy-utcán, a becses figyelmét felhívom ezen állapotokra. Közzétételért halas köszönetemet nyújtván, maradtam a szerkesztőségnek mély tisztelettel: Orczy-utcai lakos.

— A képviselő ur. (Sláyer vigjáték az Urániában.) Jámbor Péter képviselő ur most tartotta szűzbeszédét és benne az erkölcsötlenység ellen, de főleg a táncmulatság fellépései ellen szólalt fel. Mikor sikerével hazafelé igyekezett, ott leányát nem éppen a legcsúsztaléreméltóbb helyzetben találta. Közben a képviselő váratlan örökséghez jut, melynek az a feltétele, hogy át kell vennie egy tánchelyiség vezetését. A képviselő ur ettől a perctől kezdve kétféle életet él: nappal becsületes honatya, éjjel mulató tulajdonos. Ebből a helyzetből azután igen furcsa dolgok kerülnek ki, melyek annyira mulatságosak, hogy a közönséget állandó derűtségben tartják. A képnek Budapesti igen nagy sikere volt és mindenki, aki megnézte, egy jól eltöltött este emlékével távozott a színházból. Különösen jól elhelyezett ötletek és nagy technikai tudással ballított jelenetek természetesen nagyon egyszerűen hatnak, hogy a közönség nem győzi a kacagást. 5

VÁROS ÉS MEGYE

Tisztek elszállásolása. Arad város gazdasági székén, ma délelőtt Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével tartott ülésben úgy határozott, hogy az átvonuló katonatisztek részére szükséges lakásokról nem házi kezelésben gondoskodik, hanem versenytárgyalást ír ki. Az árlejtést augusztus 2-ikére tűnték ki.

SPORT.

+ UTE—ATE 4:2 (2:1). ATE I. — AMTE kombinált 3:0 (1:0). Győztes időben, nagyszámú közönség előtt folytak le vasárnap délután az Ovár-téri sporttelepen a fenti mérkőzések. Mindkét csapat játéka a legteljesebb elismerést érdemi, változatosan szép és izgalmos játékot produkált, mely a legtairabb keretek között folyt le. UTE kezd, azonban a Vizvári nélkül 10 emberrel felálló ATE veszi át a támadást és erősen ostromolja az ellentel kapuját, eredménytelenül, a 23-ik peroben az UTE megszerez a vezető gólt. A negyedik peroben a második gólt és a következő peroben Zsák kiszökése által megszerez az ATE az első gólt. Félidő 2:1 az UTE javára. A második félidő nagy ATE fölényben folyik, csapatának minden egyes tagja lelkesen és teljes odaadással játszik, de az elért 2-ik gólon kívül eredményt tovább nem ért el. Ezzel szemben az UTE egy szélről beadott labdát továbbit az ATE hálóba és az utolsó peroben egy szabadugrással éri el a negyedik gólját. Végeredmény 4:2 az UTE javára. A mérkőzést Orova OTE vezette kifogástalanul. Előzőleg az ATE I. b. aratott győzelmét az AMTE egy kombinált csapata ellen, melyet fölényes és szép játék után 8:0 arányban győzött le. — Vasárnap, július 30-án az AMTE I. fog játszani az ATE ellen.

Uj könyvek.

* A Társaság. Dobay István kitűnően szerkesztett hetilapjának legujabb száma, tárcát hoz a szegedi partfürdőről, melyet pompás fényképfelvételek illusztrálnak. A címlapot Khuen-Héderváry Károlyné fényképe díszíti. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota.

NYÁRI SZINHÁZ

Kedd, 1916. július hó 25 én:
Rajnai Gábor vendégtársulattal:
• **Egy karrier története.**
Komedija 3 felvonásban.

Közdete este fél 9 oraker.

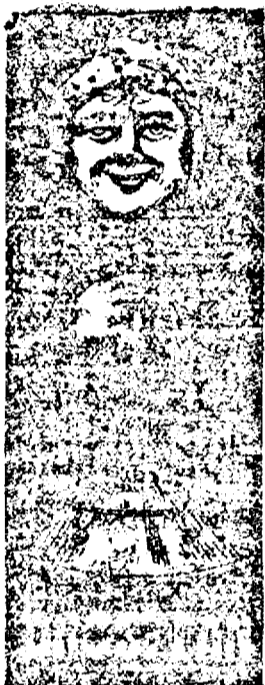
A szerkesztésért felel:
Radnyánszky Endre távollétében:
Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget)

Megtakarítások:

50% a szappannak, 9/10 a munkaidőnek.

Nincs kefélés és dörzsölés. Háromezoros tartóssága a ruhanak. A kezeket nem rongálja, szavatosság, ha a rozsdá ellen biztosított vízághírű és számos magasabb körökben, kitűnő eredménnyel használt 66682. szám alatt szabadalmazott "OROSZLAN" légymosó géppel mosva, öblögeti és kekíti a ruhat. Ára 20 korona bérmentve. Rendelések az östeg előzetes beküldése mellett. Csakis az "OROSZLAN" védjeggyel ellátott valódi. Utánzatoktól óvakodjunk!

Egyedarusítás:

Weisz József
Budapest

VI., Gyár-utca 20. Telefon: 70-01. Sürgőny-cím: Climax. 6859

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Burgonya nagy kivitel üzlet Aradon!

Felhívom a burgonya kereskedő urakat, Vörös kereszt kórházakat, katonai élelmezési raktárakat, hogy waggontételeként és kicsinyben jó, egészséges

uj rózsaburgonya
nálam naponta kapható. Továbbá ha **zöldfőzeléket,** vagy bármily **gyümölcsöt**

őhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a n. é. közönség figyelmét gazdasági és gyümölcs-kosarára, melyeket a legolcsóbb napi áron adok el. — Zöldfőzeléket és gyümölcsöt legmagasabb áron vásárolok. Minden csütörtökön és pénteken friss hal. Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltetnek.

Lutwák József
Asztalos Sándor-u. 8. 871

Aranyat

és

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 9F4.

Jó családból való leány,
akinek szép írása van
és németül is tud

HAJÓS ÁRPÁD

:: laboratóriumában felvétetik. ::

Ha tyukszeme van és gyötri nagy kin,
A legjobb gyógyszer az **Anagallin.**

Ára utasítással 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habak! A szájfüreget deszinficiálja, utólag igen kellemes. Ára egy porcellán-szelencének 80 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

A szépségápolás titka a felhasznált szépségápolószerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcse. Kis tégely 1 kor. Negy tégely 1.80 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fillér.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságu. Crém, fehér, rózsás és testszelencékben. Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, Ibolya, Loin du bal, orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

ÜZLETEK.

Aradmegyében

hat piaccal, hat község és két uradalom körzettel bíró községben, egyedül álló fakereskedés és italmérés házaal, mely a község fő-utcáján van, 80 méteres utcai fronttal 800 □-l beltelekkel, 5 szobás lakás, üzlethelyiség, istálló, deszkaszin és kaptárral, örök áron eladó. Ajánlatok „Biztos jövő” jel-ige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3815

INGATLAN.

Opáloson

egy igen jókarban levő 4. k. holdas szőlő eladó koina és pince berendezéssel együtt. Tudakozódni lehet Wesselényi-utca 26. szám alatt úv. Inokai Tóth Lajosnál, 3577

Sarló-utca 20. számú

sarokház, melyben jóforgalmu vegyeskereskedés van, trafik- és italmérési engedéllyel, betegség miatt eladó. 4600

Beváros közelében

gyönyörű, modern magánház, gyönyörű nagy gyümölcsös kerttel, továbbá egy ugyancsak szép magánház, egy lakással, a bevárosban és egy kisebb ház szép udvar és kerttel, olcsón eladó. Bővebb fevilágosítást ad Vágó, Szabadság-tér 1. 3754

KÜLÖNFÉLE.

Jobb házból való

gyermek cserébe keresetik Mercifalvára. Cim: Jakob Mihály, Mercifalva. 3842

Kiadó

egy 20 m. hosszú, 8 m. széles üvegezett terem, gyár, műhely vagy raktárnak Varjassy Lajos-utca 54. sz. alatt. 3851

Egy nagy istálló

kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3852

Erosbitett

dalmát rovarpor, igen célszerű szóró dobozokban 40, 60 fillér és 1 korona Hánzu Nestor drogeria és illatszerüzletében, Arad. 3711

Szórmék,

ruhaneműek, szőnyegek megóvásárára ajánlunk molykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Naftalin különként 1 kor. 30 fill., Rovarport szóró dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60, üvegekben 80 és 60 fillér. Patschuli levelet különként 3.50 K. Földes gyógyszerár, Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszerár, Batthyányi-utca. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvételnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Lapkihordó pár felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Tűzifa

waggontételekben kapható:

Körösvölgyi Pálinkarakartár,

Lloyd-palota.

Telefon 651. 3237

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermek-kocsik

valamint összecusukható

nyugvó-ágyak nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játéka-áru üzletében. 2184

Arad, Szabadság-tér 21.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tiszteltet: értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berülni és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kauszok fogazatok, szájpadiás nélküli és légkamrával. Arany, ezüst, amalgam, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készítetnek. Becces partfogazást kérve tiszteltet: Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8-12-ig, d. u. 2-7-ig. Videklők 24 órán belül kielégítettnek. 1271

15290—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. Ministerium 1736—1916. M. E. sz. rendelete a csontok és csonttermékek forgalomba hozatala tárgyában lényegileg a következőképp rendelkezett:

A csontok forgalmát a Csontközpont r. t. Budapest, V., Mária Valéria-u. 12. sz. I. em. közvetíti.

Jelen rendelet rendelkezései alá esik bármilyen fajtájú csont, nyers vagy főtt állapotban.

Nem vonatkozik a rendelet a mészáros- és a hentesüzletekben továbbá a konzervgyárakban nyert azokra a csontokra, amelyek közvetlenül étkezési célokra szolgálnak.

Csontot csontfeldolgozó vállalat részére eladni és ily vállalatnak csontot beszerezni csakis a Csontközpont útján szabad.

Aki bármily fajtájú csontból 100 kgot meghaladó mennyiséggel rendelkezik, köteles készletét a Csontközpontnak haladéktalanul és ezentul minden hó első napján pontosan bejelenteni.

A bejelentéshez szükséges úrlapok a Csontközpontnál, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknál kaphatók.

Csont zsirtalanítással foglalkozó vállalatok kötelesek bármilyen fajtájú csontszirkészletüket a Csontközpontnál bejelenteni.

Csont zsirtalanítással foglalkozó üzemek kötelesek bármilyen mennyiségű csontszirmennyiséget a Csontközpontnak eladni. A csontszirral való minden más irányú rendelkezés tilos.

Csontot enyvtelenítő vállalatok meglévő bármilyen fajtájú csontliszt és szaruliszt készletüket kötelesek a Csontközpontnál bejelenteni. Csontot enyvtelenítő vállalatok kötelesek meglévő csont- és szaruliszt-készletüket, valamint ezentul nyerendő készleteiket a Csontközpontnak eladni.

100 kg-nál nagyobb súlyú csontot, továbbá bármily mennyiségű csontszirt, csontlisztet, szarulisztet, csontdarát, stb. vasuton, hajón vagy gépkocsin csak szállítási igazolvánnyal lehet szállítani.

A csontok, csontszir, szaruliszt és csontlisztért a Csontközpont által fizetett legmagasabb árak jegyzéke, valamint a jelen rendelet teljes szövege hivatalom iparügyi osztályánál hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Jelen rendelet megszegői hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandak, készleteik pedig elkobostatandak. Az elkobzott készlet értékének 1/3-ode a feljelentőt, többi része a rokkant katonák segélyalapját illeti.

Arad, 1916. július hó 1.

Greón, főkapitány.

Kiválóan finom édes, illatos málnaszörp kapható

métermázsanként, demjonokba és hordóka-töltve kisebb mennyiségben is

Singer és Társa

cégnél Arad, Erzsébet királyné-körút 37. sz. Telefon 10—66. 3820

Rum—likőr

essentiák és compositókban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom” 50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad.

Telefon 592. szám.

Eladom, esetleg társasat keresek

tölgyfa-erdőhöz,

melyben kevés bükk- és gertyánfa is van. — Cim:

Serbán János

Tiszafalva, u. p. Nagyhalmagy (Aradmegye) 3843

DEAFF varrógépek

műhímezésre és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iro-angyal védjegyes és Columbia gramophonok, legújabb felvételű Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5—6.

Telefon szám 96.

Apró hirdetések.**Tudnivaló az apróhirdetésekről:**

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítottik.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

A „Pesti babának”
levele van a kiadóban, kérem átvenni. 8889

„Nem banja meg”
jeligére levél ment, kérem átvenni. 8840

„Édes otthon”
címen levél ment a lap kiadóhivatalába. 8841

„Elly neily”-nek
levele van a kiadóban. 8849

Szöke, barna,
vagy fekete hajfestékek természetes, élethű színekben Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

„Karasznak”
levele van, kérem azonnal átvenni. 8850

Csinoa,
fiatal lány tisztességes ismeretséget óhajt kötni idősebb úri emberrel. Levelet „Állandó barát” jeligére, a lapban jelezve kér. 8845

EAU DE COLOGNE**Hánzu.**

Reggelenként egy kanálnyi a mosdóvizben használva, az arcot kellemesen frissíti és fűditi. Kis üveg 1 kor., nagy üveg kor. 1.80 Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

GYOGYASZAT.**Gyermek**

táp- és erősítő-szerek, az összes maláta és egyéb kivonatok állandóan friss minőségben Hánzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

Hehs Vasas ohinabora.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomor-bántalmak, lár, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvzer malárikus fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen nagy felnötteknek, mint gyermekeknek. Ara 2.80 kor. Hehs gyógyszer-tár, Földes gyógyszer-tár. 12

ALKALMAZÁST NYER.**Gabonaszlotbe**

keresettik figyelmes, szakavatott fiatal-ember azonnali beledésre. Cim a kiadóhivatalban. 8847

Egy intelligens,

4 polgárit végzett leányt elárusító-nőnek felvesszünk. Ingass L. és Fia. 8758

Szerény igényű

hásikisasszony felvétetik. Perényi-utca 11. 8752

Kiruto-fiú

nyomdánkban, heti fizetés mellett, felvétetik.

Keresünk

hosszabb gyakorlatú bírót, az összes vezérművekről vizsgálatott gépészt, ki „Diesel” motorhoz, villanyvilágításhoz, valamint összes gépész- és lakatosmunkához ért. Ki hasonló minőségben nagyobb malomban alkalmazva volt, előnyben részesül. Szives megkereséseket „Iparvállalat” jeligére a kiadóba kérünk. 8780

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.**Nyugdíjas**

vasuti hivatalnok irodai, vagy hivatali állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 8848

Tisztességes,

magános fiatal nő előkele magános urhoz délelőttre, esetleg egész napra, takarítónőnek ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 8854

Gazdatiszti,

vagy ehhez hasonló állást keres 86 éves keresztény, nős, hadmentes, óvadékképes több évi gyakorlattal, úgy irodai, mint külső szolgálatokban jártassággal bíró egyén. Szives megkeresések a lap kiadóhivatalába kéretnek. • 8828

LAKÁST KERESNEK.**November 1-re,**

esetleg korábbra is a város belterületén 3 szobás modern lakást keresek. Lakás címeiket a kiadóba kérek. 4700

KIADÓ LAKÁS.**3 szobás**

udvari lakás jutányosan átadó augusztustól novemberig. Török Ignáts-utca 18. sz. 8844

Három utcai,

4 udvari szobából álló II. emeleti lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadó. Bővebbet a ház mesternél.

Azonnal kiadó

Petőfi-utca 10. számú (a színház, gymnasium, városháza közelében) teljesen modern házban egy utcai 4 szobás, továbbá egy udvari 8 szobás lakás, mindkettő felszerelve a legkényelmesebb mellék-helyiségekkel. Bővebbet a házfelügyelőnél. 844

VÉTEL ÉS ELADÁS.**Egylovas**

vaskerékű bugyi kocsit, szárszámmal, megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban; vagy 11-24. telefon. 8846

Eladó

2 métermázsra részgállic, kilogrammonként 9 koronáért. Cim özv. Bauer Károlyné, Fábán-utca 5/a. szám. 8858

Szilvapálinka

100 hektoliter, kisebb tételekben is eladó, 100 hektoliterpercent 11 korona árban. Megtekinthető Mihulin Kostantinnál, Marocsicsér. 8816

Jó száras házi szappant

minden mennyiségben vessz. Ajánlatokat ár- és mennyiség megjelölésével kér dr. Földes és Hesch, Arad, Deák Ferenc-utca 11. 11

Beötthoz

való pergament papirt. ajánl Färber Lajos cég. 8669

Új butorchitelt.

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garal Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 891

Vesszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bieler Ignáts, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Tábori dobozok,

levelező-lapok, levelek és papír-árak nagyban és kicsiben jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában Arad, Szabadságtér 1. Telefon 808. 611

Erkélyek,

ablakok, színlhelyek, virágágyak díszítéséhez Pelargonja (muskátli) különböző színekben eladó. Megrendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különbirtok kezelősége, József főherceget 22. szám. 2990

Baromfi-vész ellen

biztos szer kapható Wajdits gyógyszer-tárban, Ferenc-téri közpórházzal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 50 fillér. 2722

Murakosi menio

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különbirtok-kezelősége, József főherceget 22. szám. 2285

Saját termésű

aradhegyaljai fehér és vörös

Ó-bor

kisebb és nagyobb tételekben megrendelhető 3595

Winkler József

szőlőbirtokosnál Arad, Batthyány-u. II. sz.

Olcsó tűzifa

ölszámra és waggontételekben kapható

Cukor László

fakereskedésében Arad, Nagyváradit ut II. (üzletvezetéséggel szemben) Telefon 3-13. 8799

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat Arad, Boros Beni-tér I. szám.

Telefon 10-43.
(Telefonszámok Földes)

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorokat, sem semmi más nem távolíttatik el s így az irtási munkákat a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Gépolajok,**Gépfaggyú,****Kocsikenőcs,****Kőolaj,****Szappan,****Gyertya,****Gyufa,****Szóda,****Keményítő,****Raffia****Állandó nagy raktár.****Hubert József**

Arad, Szabadságtér.

Telefon 262. sz.